

GEERT VANDENBON

KOERS

SCHEURKALENDER 2025

Lannoo

PROLOOG

Beste lezer,

Je hebt net de vijfde editie van de Koers scheurkalender opengeslagen. Waarvoor dank. Vier jaar lang al laven wielierliefhebbers zich aan de weetjes, anekdotes, historische feiten en records allerhande die de kalender rijk is. Planeet koers is onuitputtelijk. Jaar na jaar mochten we op de proppen komen met nieuwe verhalen en vertelsels over koers, koers en koers. Vandaar dat na de eerste uitgave in 2021 er ook in 2022, 2023 en 2024 een nieuwe Koers scheurkalender verscheen. En nu dus ook in 2025.

Al hebben we het geweer veranderd van schouder, de Koers scheurkalender blijft een oeverloos meer van wielerverhalen en voor deze editie graven we dieper in elk verhaal. Per dag spitten we een weetje verder uit, geven we meer informatie en details, en maken we er een volwaardig kroniekje van.

Ze komen uit de prehistorie van de koers aan het eind van de 19de eeuw, uit de buik van de 20ste eeuw of zijn zo goed als kersvers. We vonden ze dicht bij huis en aan de andere kant van de wereld. Bij mannen én vrouwen, bij winnaars of illustere helpers en randfiguren die de geschiedenis kleur gaven.

We hernemen het luik verjaardagen en sterfdata van kampioenen. En net als de voorbije jaren besprenkelen we de verhalen met wielierquotes en hier en daar een flinke portie koerspoëzie.

Kortom, we serveren elke dag een copieus leesontbijt om gesterkt op pad te gaan door de wielierwereld. Zo kun je meepraten, zo ken je achtergronden van gebeurtenissen en wielierfiguren, zo weet je de toedracht over vreemde voorvallen.

Als de drang opborrelt om al meteen naar het volgende blaadje te fietsen, dan zijn wij tevreden. Jij ook, nemen we aan.

Geniet van het jaar 2025, van dag 1 tot dag 365.

Geert Vandenbon

UITKIJKEN NAAR DE KOERS VAN MORGEN

1 janGP Sven Nys Baal Cyclocross

Nieuwjaar

WEEK

DAG

1

WOENSDAG

1

1

JANUARI

HOERA, WE HEBBEN EEN JARIGE!

Davide Cassani (1961) ITA • Amber Lacompte (2000) BEL

Julie Nicolaes (2004) BEL

VERHAAL VAN DE DAG

GELUKKIG NIEUWJAAR

We beleven hoogdagen in de koers, en we hopen dat ook 2025 een spetterend koersjaar wordt. Na de duistere jaren 1990 en de naweeën bij het begin van deze eeuw – denk aan de Armstrong-saga – hebben de jaren 2010 het herstel ingeluid, en genieten we in de roaring twenties van heerlijk wielerspektakel. Met namen als klokken: Tadej Pogačar, Mathieu van der Poel, Wout van Aert, Jonas Vingegaard, Remco Evenepoel, Jasper Philipsen... gasten op de top van hun kunnen.

De jonge kerels die op komst zijn, wachten niet braaf langs de zijlijn – namen als Arnaud De Lie, Cian Uijtdebroeks... Ze krijgen eerlijke kansen om zich te meten met de toppers. Eerlijke kansen? Omdat het peloton de sport eerlijker benadert dan in de voorbije halve eeuw, durven we te geloven.

Wielersport is volwassen geworden. Begeleiding is alles. Een coach wordt belangrijker dan een ploegleider. Voeding, trainingsarbeid, wedstrijdvoorbereiding en -nazorg, aerodynamica, psychologische steun... alles wordt op wetenschappelijke basis gestuurd. De hoogtestages vliegen ons om de oren. Verbluffend. En toch is er nog plaats voor emotie, spanning en sensatie. Voor tactiek en visie. Koers blijft vaak een schaakspel. Houden zo, en genieten maar! En er is ook plaats voor respect, collegialiteit en zelfs vriendschap. Mooi. `

Gelukkig nieuwjaar, beste lezer.

Tweede Nieuwjaar

WEEK

DAG

1

DONDERDAG

2

2

JANUARI

HOERA, WE HEBBEN EEN JARIGE!

Danilo Di Luca (1976) ITA • Lachlan Morton (1992) AUS
Andreas Pasqualon (1988) ITA

WE BUIGEN HET HOOFD...

Fausto Coppi (†1960) (*15-09-1919) ITA – WK 1953
Emile Masson junior (†2011) (*01-09-1915) BEL – BK in 1946 en 1947
Jean de Gribaldy (†1987) (*18-07-1922) FR

QUOTE VAN DE DAG

's Morgens steek ik de stekker in,
's avonds haal ik die er weer uit'

Miguel Indurain

Miguel Indurain is een van die vier wielergrootheden die vijf keer de Ronde van Frankrijk op hun palmares schreven. Naast Jacques Anquetil, Eddy Merckx en Bernard Hinault. Indurain heerste in de jaren 1990. Hij won van 1991 tot 1995, net voor Lance Armstrong de macht zou grijpen, al was diens rijk geen eeuwig leven beschoren.

De Pamplonees was een grijs figuur. Aan hem hadden 'de boekskes' geen vette klui. Op 2 januari 1997 riep hij de pers bijeen voor een korte mededeling. 'El Rey' vertelde dat hij het koersen voor bekeken hield. Zonder traan, zonder lach. Zoals hij ook had gekoerst. Het was zijn levenshouding. Toen hij op 19 juli 1991 zijn eerste gele trui aantrok, deed hij zijn bekendste uitspraak: 'Deze trui zal mijn leven niet veranderen.' Dat bleek. 'Koersen is mijn job. Aan het einde van elke Tour-etappe trek ik de stekker uit en ik stop die er 's anderendaags weer in.'

In 1996 stevende hij af op een zesde gele trui in Parijs, maar de Spanjaard ging 'plots' ten onder aan een reeks inzinkingen... Hij finishte pas elfde op 14 minuten van de omstreden Bjarne Riis.

Indurain won twee keer de Giro, in 1992 en 1993. In die jaren scoorde hij de dubbel als de eerste renner die dat tweemaal na elkaar kon. In de Vuelta was zijn beste prestatie een tweede plek in 1991. De Spanjaard was een klasbak, maar kon slechts één klassieker winnen: de Clásica San Sebastián in 1990.

Indurain is jarig op 16 juli en 'vierde' dus steevast zijn verjaardag tijdens de Tour.

UITKIJKEN NAAR DE KOERS VAN MORGEN

3 jan Duinencross Koksijde Cyclocross

Dag van de Goede Voornemens

WEEK

1

VRIJDAG

DAG

3

3

JANUARI

HOERA, WE HEBBEN EEN JARIGE!

Alessandro Petacchi (1974) ITA

WE BUIGEN HET HOOFD...

Lucien Buisse (†1980) (*11-09-1892) BEL – winnaar Tour de France 1926

VERHAAL VAN DE DAG

ANGST VOOR BEREN

Heroïsche tijden. 45 jaar geleden stierf Lucien Buysse. De Wontergemnaar won in 1926 de langste Ronde van Frankrijk ooit. Het was de eerste Tour die niet in Parijs van start ging, maar in Evian. 5745 kilometer over zeventien ritten, gemiddeld 337,9 kilometer, over 29 dagen. Er waren vier ritten langer dan 400 kilometer, met Metz-Duinkerke als uitschieter (433 kilometer). Het was de laatste Tour met etappes boven 400 kilometer.

Lucien 'de Rots' Buysse startte in dienst van Ottavio Bottecchia, winnaar in 1924 en 1925. De Italiaan zakte door het ijs tijdens de sneeuwstorm op de Col d'Aspin. Het is dinsdag 6 juli 1926, de tiende rit Bayonne-Luchon over 326 kilometer, met ook de Aubisque, Tourmalet en Peyresourde op het menu. De rit wordt als de lastigste uit de Tour-historie beschouwd.

Het regende, donderde, bliksemde. De Peyresourde en Aubisque leken de hel op aarde, de Aspin de noordpool. Op de Tourmalet was het ijskoud. In de late avond werd gezocht naar vermiste coureurs. Die hadden zich verstopt in grotten, tunnels en hutten, voor het helse weer maar ook voor... beren. Ook Buysse zag het spoken. Hij won na meer dan 17 uur (gem. 18,6 kilometer per uur), met 25 minuten voorsprong, pakte het geel en hield het tot Parijs.

In Sportwereld getuigde Karel Van Wijnendaele: 'Buysse arriveerde rond 5.30u, trok direct naar zijn hotel, nam een heet bad en kroop in bed met een liter warme melk. Toen ik hem een half uur later de blijde mare wilde verkondigen dat hij leider was, ging ik zijn kamer niet binnen. Ik hoorde hem ronken. Hij sliep gelijk een steen. Zo moet een renner zijn om de Ronde van Frankrijk te winnen!'

UITKIJKEN NAAR DE KOERS VAN MORGEN

4 jan Gullegem Cyclocross

Wereldbrailledag

WEEK

1

ZATERDAG

DAG

4

4

JANUARI

HOERA, WE HEBBEN EEN JARIGE!

William Barta (1996) USA • Gino Mäder (1997) ZWI

VERHAAL VAN DE DAG

CROSSEN OP SARDINIË

De Wereldbeker veldrijden is in 2024-2025 een competitie met een nieuw gezicht. Ze ging van start in Antwerpen op 24 november 2024 en bevat (amper) twaalf manches, in plaats van de veertien van het vorige seizoen. De karavaan trekt niet meer over de Atlantische Oceaan naar Amerika. Dublin was op 1 december opnieuw van de partij en zou een blijver zijn. Er worden vijf wedstrijden in Vlaanderen gepland, twee in Nederland en één in Ierland, Frankrijk, Spanje en in Oristano op Sardinië zowaar. En op de Citadel de Namur *bien sûr*.

Een en ander kadert in de zoektocht naar een bredere internationale basis, waarbij de competitie ook aantrekkelijker moet worden voor de toppers. Die zien willens nillens de cross als voorbereiding voor het wegseizoen, al rijden ze altijd om te imponeren én te winnen.

Toch probeert Peter Van den Abeele, de UCI-architect achter het nieuwe verhaal, de hakken in het zand te zetten. In Het Nieuwsblad van 19 april 2024 steekt hij het vingertje in de lucht: 'Ik heb respect voor renners die kiezen om rust te nemen in plaats van alle manches te rijden. Maar als de Wereldbeker als een speeltje wordt gezien, dan hebben we een probleem.'

UCI-voorzitter David Lappartient gaat verder. 'Als een crosser de voorkeur geeft aan een nationale wedstrijd terwijl er een Wereldbeker is, dan rijdt hij de volgende Wereldbeker niet, evenmin het WK veldrijden.' Al zal de soep niet zo heet gedronken worden.

Op 26 januari is Hoogerheide het decor van de laatste manche. Het weekend later wordt het WK gereden in Liévin, in het Franse Noorden.

UITKIJKEN NAAR DE KOERS VAN MORGEN

5 jan Dendermonde Cyclocross

Driekoningenavond

WEEK

1

ZONDAG

DAG

5

5

JANUARI

HOERA, WE HEBBEN EEN JARIGE!

Natnael Teweldemedhin Berhane (1991) ERI

VERHAAL VAN DE DAG

TWAALF WERELDBEKERCROSSEN IN 2024-2025

Vandaag staat de Wereldbekercross in Dendermonde op het programma. Met het koosnaampje Ambiancecross. Mooie naam met een cynische ondertoon, want hoewel de geschiedenis van de cross nog kort is, is die toch al bewogen. De eerste twee edities, in 2018 en 2019, vonden plaats op het Provinciedomein Puyenbroeck in Wachtebeke. Het zou ook het decor worden van de derde editie, maar de provincie was niet langer bereid het domein gratis ter beschikking te stellen. Dus zocht organisator Jurgen Mettepenningen een andere locatie. Hij vond die in Grembergen, een deelgemeente van Dendermonde.

Nog was de lucht niet opgeklaard. Niet figuurlijk, niet letterlijk. De editie van 2020 moest plaatsvinden zonder publiek vanwege de coronapandemie én omdat – alsof de duivel ermee gemoeid was – de storm Bella parcours en renners teisterde. Toch werd er gekoerst. Lucinda Brand won bij de vrouwen, Wout van Aert bij de mannen.

Bij de editie 2021 was het *weer van dadde*. Corona. Alles was klaar voor de ontvangst van duizenden hongerige crossliefhebbers, maar uiterekend op 26 december 2021 trad het publieksverbod in werking. Hoeveel pech kun je hebben? Wout en Lucinda wonnen opnieuw.

Na een jaartje ademen, werd de draad weer opgepikt op 12 november 2023. Pim Ronhaar was de beste bij de mannen. Ceylin del Carmen Alvarado bij de vrouwen. Op naar rustiger wateren, hopelijk.

Driekoningen • Werelddag voor Oorlogsvwezen

WEEK

2

DAG

MAANDAG

6

6

JANUARI

HOERA, WE HEBBEN EEN JARIGE!

Julien Van den Brande (1995) BEL • Patrick Lefevere (1955) BEL
Quentin Pacher (1992) FRA • Javier Romo (1999) SPA

VERHAAL VAN DE DAG

DE KONINGIN MET DE CELESTE-BLAUWGROENE OGEN (1)

Vandaag is het Driekoningen.

De koers is een kleurrijke wereld. Het peloton een bonte bende kleurtinten door elkaar. Van het zwart van Sky over de wit-zwarte Peugeot-blokjes en de gestreepte plunjes van Carpano tot het wit van Scic bijvoorbeeld. Met daartussenin het Bic-oranje van Anquetil, het Molteni-bruin van Merckx, het Flandria-rood van Maertens, het Leeuwen-groen van Decabooter tot het Mondriaan-palet van La Vie Claire Hinault en LeMond.

Wie in de geschiedenis wordt niet betoverd door het eigenwijze blauwgroen van Bianchi: het magische 'celeste'? Letterlijk betekent het 'hemels'. Lichter wordt een tint niet.

Eduardo Bianchi was pas twintig toen hij in 1885 zijn eerste werkplek opende in hartje Milaan. Hij verkocht zowat van alles, dus ook fietsen. Al snel focuste hij zich op de tweewieler die, na de hoge bi, aan een opmars was begonnen: een *vélocipède* met twee gelijke wielen, luchtbanden en een ketting. In 1888 maakte hij zijn eerste fiets en in 1895 maakte hij een damesfiets op maat voor... de Italiaanse koningin Margherita van Savoye. Wat een eer.

In 1899 won de sprinter Gian Ferdinando Tomaselli de prestigieuze Grand Prix de Paris op een Bianchi-fiets. Later zagen we de Bianchi-kleur onder de kont van Fausto Coppi, Felice Gimondi Marco Pantani. Onze Marcel Buysse en Paul Deman reden op een Bianchi-vehikel. En Johan Museeuw, die een verloren strijd leverde op een Bianchi-fiets met vrouwenallures, tegen Andrei Tchmil tijdens Parijs-Roubaix 1994. Dichter dan 7 seconden kwam hij niet.

Lees morgen verder...

Dag van de Rare Loopjes (Silly Walks) (GBR)

WEEK

2

DAG

DINSDAG

7

7

JANUARI

HOERA, WE HEBBEN EEN JARIGE!

Marion Norbert-Riberolle (1999) BEL • John Degenkolb (1989) DUI
Enric Mas (1995) SPA

VERHAAL VAN DE DAG

Vervolg van gisteren

DE KONINGIN MET DE CELESTE-BLAUWGROENE OGEN (2)

Over de oorsprong van de Bianchi-kleur worden drie verhalen verteld. Het eerste is vermoedelijk te eenvoudig om waar te zijn. Op een zomerse ochtend liep stichter Eduardo Bianchi naar zijn atelier in de Via Nirone, hapte een grote bel zuurstof en keek gefascineerd naar de hemel. 'Eureka! Het licht! De kleur! Dat zal het zijn!' moet hij hebben gedacht. In die tijd waren fietsen staalzwart geleverd. En Eduardo zorgde voor een trendbreuk.

Het tweede verhaal leunt misschien het dichtst bij de waarheid aan. Zuinige Eduardo zou restjes blauwe en grijze verf op de kop hebben getikt uit een militaire voorraad, en die tot een celeste-kleurig mengsel hebben geroerd. Dat was het.

Het derde verhaal is romantisch mooi. Gisteren vertelden we dat Eduardo in 1895 een fiets had gemaakt voor koningin Margherita van Savoye. Die was gefascineerd door de nieuwe uitvinding. Hare majesteit nodigde de fietsenbouwer uit om haar koninklijk gezin met de fiets te leren rijden. En hij verdronk in een hoofse liefde voor Margherita of voor de kleur van haar ogen, waarvan de legende wil dat ze celeste-blauwgroen waren.

Eduardo schonk haar de fiets. Waarop de koningin in een gul gebaar hem de toelating gaf het koninklijk embleem, de gekroonde arend, op het Bianchi-frame te zetten.

Eduardo was wees geworden op zijn vierde. Toch bouwde hij een imperium uit dat verder ging dan de fiets. Al in 1907 gaf hij werk aan vierhonderd personen. Ze bouwden ook motoren en auto's. En de kleur? Die evolueerde en werd iets groener van tint door de jaren heen.

UITKIJKEN NAAR DE KOERS VAN MORGEN

8-12 jan New Zealand Cycle Classic (Nzl) 2.2

Ruim je bureau op dag

WEEK

2

WOENSDAG

DAG

8

8

JANUARI

HOERA, WE HEBBEN EEN JARIGE!

Ryan Cortjens (2001) BEL

WIJZE WIELERWOORDEN

DE RENNER EN DE FIETS

Elke dag, keer op keer
Elke helling op en neer
In elk weer in de weer
De renner en de fiets

Over het stuur in de wind
Gemakkelijk als je wint
Vastberaden als een kind
De renner en de fiets

Elke meter levensecht
Elke sprint een luchtgevecht
Elke rug een meesterknecht
De renner en de fiets

Elke val dicht bij de dood
Op Mont-Ventoux in ademnood
Elke vlucht diep in het rood
De renner en de fiets

Elke winst een heus exploit
De tweede plek, de valse noot
Verliezen leer je nooit
De renner en de fiets

Geert Vandebon (uit de cd Quincampoix)

UITKIJKEN NAAR DE KOERS VAN MORGEN

8-12 jan New Zealand Cycle Classic (Nzl) 2.2

Bronnen:

eigen archief van de auteur, diverse wielerverhalen, Sporza.be, Wielerverhaal.com, Het Nieuwsblad, Het Laatste Nieuws, WielerRevue, Made In, procyclingstats.com, climbbybike.com, dewielersite.net ...

www.lannoo.com

Registreer u op onze website en we sturen u regelmatig een nieuwsbrief met informatie over nieuwe boeken en met interessante, exclusieve aanbiedingen.

Concept en tekst: Geert Vandebon

Fotografie: Belga (cover), Photonews (achterflap)

Zetwerk: C-Design

Als u opmerkingen of vragen hebt, dan kunt u contact opnemen met onze redactie: redactielifestyle@lannoo.com

© Geert Vandebon, Uitgeverij Lannoo nv, Tielt, 2024

D/2024/45/95 – NUR 014, 489

ISBN 978-94-014-0244-6

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.